

Handläggare
Caroline Jevring
Telefon: 08-50820014**Till**
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd 2026-06-11

Remiss av förskola i Stockholm 2025. Samlad rapport för förskola i Stockholms stad

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2026/360

Förvaltningens förslag till beslut

Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Stadsdelsnämnden har fått *Förskola i Stockholm 2025 – samlad rapport för förskola i Stockholms stad*, på remiss av kommunstyrelsen. Rapporten tas årligen fram av förskolenämnden på uppdrag av kommunfullmäktige och ska ge en övergripande bild av kvalitén i förskola i Stockholms stad.

I rapporten anges att det inte finns något tydligt samband mellan socioekonomiska faktorer och andel förskollärare. Det gäller även inom Enskede-Årsta-Vantör. Rapporten beskriver att det minskade barnantalet har en påverkan på alla stadsdelsområden.

Stadsdelsförvaltningen har tidigare sett en stor osäkerhet i prognoserna från Sweco och tar därför fram eget underlag.

Rapporten beskriver ett behov av att stärka kompetensen hos rektorer och förskollärare genom att arbeta utifrån vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, utifrån revideringarna i läroplanen. Stadsdelsförvaltningen instämmer och kommer delta i ett ifous-program avseende detta.

Det språkutvecklande arbetet och medarbetares kompetens i svenska språket tas upp i rapporten. Stadsdelsförvaltningen anser att det bör tas fram en gemensam definition i staden av vad som är tillräckliga kunskaper i svenska språket.

Stadsdelsförvaltningen ser positivt på att gemensamma bedömningsgrunder tas fram för bedömning av tilläggsbelopp för barn i behov av särskilt stöd. Material med bedömningsgrunder och begrepp bör vara så pass tydliga att utbildningsinsatser inte behövs för att kunna använda det.

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Bakgrund

Stadsdelsnämnden har fått *Förskola i Stockholm 2025 – samlad rapport för förskola i Stockholms stad*, på remiss av kommunstyrelsen. Svar ska skickas till kommunstyrelsen senast den 19 juni 2026. Remissen har skickats till samtliga stadsdelsnämnder, arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden, Kommunal Stockholm, Stockholms universitet, Sveriges lärare Stockholm, Sveriges skolledare Stockholm och Södertörns Högskola.

Ärendet

Rapporten *Förskola i Stockholm* tas årligen fram av förskolenämnden på uppdrag av kommunfullmäktige. Rapporten syftar till att ge en stadsövergripande bild av kvalitén i förskola i Stockholms stad. Underlag till rapporten inhämtas bland annat från samtliga stadsdelsnämnder genom en bilaga till tertialrapport två, utifrån särskilda anvisningar. Rapporten är indelad i fyra områden:

- Förskolans förutsättningar i Stockholms stad
- Systematiskt kvalitetsarbete och nationell måluppfyllelse
- Förutsättningar för att främja barns språkliga utveckling
- Förskolans kompensatoriska uppdrag

Under förutsättningar presenteras till exempel organisation och styrning, resursfördelning, antal förskolor och barn samt andel förskollärare. Området systematiskt kvalitetsarbete och nationell måluppfyllelse, beskriver hur stadsdelsförvaltningarna har arbetat med implementeringen av den reviderade läroplanen för förskolan, Lpfö18 (2025). Förutsättningar för att främja barns språkliga utveckling handlar om uppföljning och analys av det språkutvecklande arbetet med barnen och förskolepersonalens kunskaper i yrkessvenska. Förskolans kompensatoriska uppdrag beskriver stadsdelsförvaltningarna arbete för att öka deltagandet i förskolan gällande inskrivningsgrad och närvaro. Det kompensatoriska uppdraget handlar vidare om det socioekonomiska tilläggsbeloppet och den samverkan som sker i stadsdelsområdena.

Varje område innehåller en bakgrundsdel, en uppföljning för 2025 och en kommenterande del som fångar upp och sammanfattar utvecklingsbehov. Till rapporten finns även bilagor med statistik.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelning förskola.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förskolans förutsättningar

Rapporten beskriver att staden har en relativt hög andel legitimerade förskollärare. Vidare noteras att det inte finns något tydligt samband mellan socioekonomiskt indexvärde och andel legitimerade förskollärare (utöver Järva som har en högre andel förskollärare). Inom Enskede-Årsta-Vantör finns stora socioekonomiska skillnader samtidigt som andelen förskollärare är relativt jämn mellan de olika områdena.

Rapporten beskriver att det minskade barnantalet har en påverkan på alla stadsdelsområden. Stadsdelsförvaltningen instämmer i det. Stadsdelsförvaltningen har tidigare sett en stor osäkerhet i prognoserna från Sweco och tar därför fram eget underlag och följer upp antal barn.

Systematiskt kvalitetsarbete och nationell måluppfyllelse

Denna del av rapporten handlar om revideringar i förskolans läroplan som berör: minskad användning av digitala läromedel, fysiska aktivitet, högläsning och språkutveckling samt förskollärarens och rektors ansvar för att undervisningen vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Stadsdelsförvaltningen har reviderat dokumentet *Ställningstagande för användningen av digitala verktyg* och implementeringen av det pågår.

Rapporten tar upp ett behov att stärka kompetensen hos rektorer och förskollärare, att arbeta utifrån vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet utifrån revideringarna i läroplanen.

Stadsdelsförvaltningen instämmer i det och kommer delta i ett ifous-program (Ifous står för innovation, forskning och utveckling i skola och förskola och är ett fristående forskningsinstitut) som knyter an till revideringarna i läroplanen.

Förutsättningar för att främja barns språkliga utveckling

Denna del av rapporten handlar om det språkutvecklande arbetet och medarbetares kompetens i svenska språket. Det

språkutvecklande arbetet anges i huvudsak vara av god kvalitet i staden. Enskede-Årsta-Vantör har det språkutvecklande arbetet i fokus på olika sätt. Under innevarande år finns ett särskilt fokus på att språkarbetet ska utvecklas med leken som verktyg.

Stadsdelsförvaltningen deltar också i ett processtöd inom språkutveckling genom Ifous. Inom processtödet används aktionsforskning där medarbetare filmar sig själva för att synliggöra det språkutvecklande arbetet.

stadsdelsförvaltningarna. Rapporten hänvisar till nya allmänna råd från Skolverket som anger vikten av medarbetares kompetens i svenska språket i förskolans språkutvecklande arbete. Bland stadsdelsförvaltningarna råder det delade meningar om det finns något behov av en stadsövergripande gemensam definition av vad som utgör tillräckliga kunskaper i svenska språket i förskolan. Förskoleförvaltningen menar att det finns anledning att undersöka behovet av det. Stadsdelsförvaltningen anser att det bör tas fram en gemensam definition i staden av vad som är tillräckliga kunskaper i svenska språket.

Förskolans kompensatoriska uppdrag

Under förskolans kompensatoriska uppdrag lyfts inskrivningsgraden, närvaro i förskolan, barn i behov av särskilt stöd och samverkan med exempelvis socialtjänsten. Stadsdelsförvaltningen har upparbetade rutiner utifrån skollagens bestämmelser om uppsökande verksamhet och att erbjuda plats i förskola till vissa barn. Handlingsplan finns även för att främja närvaro och rutiner vid frånvaro.

Gällande bedömning av tilläggsbelopp för barn i behov av särskilt stöd anges i rapporten att det finns skillnader i förfarandet av bedömningen. Det finns ett pågående arbete med att ta fram gemensamma bedömningsgrunder. Förskoleförvaltningen menar att det kommer att bidra till en mer likvärdig bedömning i staden. För att det ska ske behöver implementeringen bland annat innefatta utbildningsinsatser för att skapa en gemensam begreppsförståelse av de gemensamma bedömningsgrunderna.

Stadsdelsförvaltningen ser positivt på att gemensamma bedömningsgrunder tas fram. Material med bedömningsgrunder och innehållande begrepp bör vara så pass tydliga att utbildningsinsatser inte behövs för att kunna använda det.

När det gäller samverkan med exempelvis socialtjänsten tar rapporten upp att samverkan fungera bäst när det finns tydliga ramar och ansvarsfördelning. Det instämmer stadsdelsförvaltningen i. Ett exempel är *Förskoleteam* där samverkan med social omsorg – främjande och förebyggande samt barnavårdscentralen fungerat bra.

Jämställdhetsanalys

Jämställdhet lyfts kort i rapporten, utifrån skillnader i svaren på förskoleundersökningen mellan vårdnadshavare till flickor och pojkar. Jämställdhet skulle med fördel kunna belysas i fler delar av rapporten.

Barnrättsperspektiv

Rapporten belyser mycket som är viktigt ur ett barnrättsperspektiv. Förskolans förutsättningar och kvalitet är viktigt för barns utbildning och i linje med barnkonventionens artikel 28 om barns rätt till utbildning. Även barns språkutveckling är viktigt för barns utbildning, både i förskolan och för den fortsatta utbildningen. Förskolans kompensatoriska uppdrag handlar om att fler ska få tillgång till utbildningen i förskolan genom ökad inskrivningsgrad och närvaro samt att alla ska kunna tillgodogöra sig utbildningen, till exempel genom insatser för barn i behov av särskilt stöd. Det kompensatoriska arbetet går även i linje med barnkonventionens artikel 6 om barns rätt till liv, överlevnad och utveckling.

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsförvaltning

Karin Åberg
Avdelningschef
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. *Förskola i Stockholm 2025*
2. *Förskola i Stockholm 2025: Bilagor*

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp, Stadsdelsdirektör	2026-05-25
Karin Åberg, Avdelningschef	2026-05-25